

проблемах ребенка, проведение родительских собраний, консультаций и тренингов, оказание помощи родителям в решении проблем, связанных с обучением и воспитанием ребенка, способствуют созданию единой воспитательной среды и повышению эффективности образовательного процесса.

– *Обеспечение психологической поддержки.* Проведение индивидуальных и групповых консультаций с психологом, тренингов, направленных на развитие самооценки, уверенности в себе, навыков общения и разрешения конфликтов, оказание помощи учащимся, находящимся в трудной жизненной ситуации, являются важными компонентами создания системы психологической поддержки в школе.

Непрерывное профессиональное развитие педагогов, повышение их квалификации в области педагогики, психологии и методики преподавания, участие в семинарах, конференциях и мастер-классах, а также самообразование и саморазвитие являются ключевыми факторами успешной реализации современных образовательных технологий.

Список использованной литературы

1. Профессиональная культура специалиста: методологические, идеологические, психолого-педагогические аспекты формирования : Материалы междунар. науч.-практ. конф., Барановичи, 8 апреля 2005 г. / редкол.: Е. И. Пономарёва (гл. ред.) [и др.]. – Барановичи : БарГУ, 2005. – 424 с.

ФАРМИРАВАННЕ ПАТРЫЯТЫЧНАЙ СВЯДОМАСЦІ НАВУЧЭНЦАЎ ВА ЁМОВАХ ЛІЧБАВАЙ ЭПОХІ: БЕЛАРУСКІ ВОПЫТ

Саламаха Анастасія (УА МДПУ імя І. П. Шамякіна, г. Мозырь)

Навуковы кіраўнік – Г. У. Болбас, канд. пед. навук, дацэнт

Ва ўмовах дынамічнага прагрэсу інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій (ІКТ) выхаванне патрыятызму ў падростаючага пакалення ператвараецца ў складаную, але вельмі значную задачу. Лічбавыя прылады, анлайн-платформы і інтэрактыўныя сервісы трывала ўваходзяць у паўсядзённае жыццё, ствараючы новую культурна-адукацыйную рэальнасць. Рэспубліка Беларусь імкнецца ўмацаваць пераемнасць пакаленняў, сфарміраваць у моладзі ўсвядомленую грамадзянскую пазіцыю і глыбокую сувязь з нацыянальнай гісторыяй. За апошнія дзесяцігоддзі выкарыстанне ІКТ ператварылася з інавацый у абавязковы элемент навучальнага працэсу адукацыйных устаноў краіны. Беларускія школы, каледжы і ВНУ актыўна ўкараюць лічбавыя рашэнні: інтэрактыўныя дошкі, анлайн-платформы, мультымедыяныя прэзентацыі і віртуальныя лабараторыі. Гэта не толькі спрашчае перадачу ведаў, але і адкрывае магчымасці для творчасці.

Асаблівая ўвага надаецца пазаўрочнай дзейнасці, дзе лічбавыя інструменты становяцца каталізатарам жывой цікавасці да гісторыі. Віртуальныя экскурсіі, тэматычныя квізы і анлайн-сустрэчы з ветэранамі не проста дапаўняюць вучэбную праграму – яны ствараюць эмацыянальны мост паміж мінулым і сучасным. Напрыклад, падлеткі, якія ўдзельнічаюць у школьных медыястудыях, самі ператвараюцца ў «лічбавых летапісцаў»: здымаюць рэпартажы аб мясцовых героях, мантыруюць ролікі да Дня Перамогі ці Дня Незалежнасці, тым самым пераасэнсоўваюць нацыянальныя каштоўнасці праз прызму асабістай творчасці [1, с. 250].

Яскравым пацверджаннем эфектыўнасці такога падыходу служыць праект «Кінаўрокі: гісторыя праз аб'ект». Запушчаны ў 2019 годзе, ён аб'яднаў кінематограф і педагогіку: кароткаметражныя фільмы беларускіх рэжысёраў сталі пачаткам для правядзення глыбокіх дыскусій аб гераізме, сямейных каштоўнасцях і гістарычнай памяці. Фільм «Дарогамі продкаў», які асвятляе эпізоды Вялікай Айчыннай вайны, паслужыў адпраўным пунктам для даследчых ініцыятыў школьнікаў, якія раскрываюць уклад беларускіх сем'яў у гісторыю агульнай перамогі.

З 2021 года ў беларускіх навучальных установах праводзяцца тэматычныя класныя гадзіны «Гаворкі пра важнае», накіраваныя на ўмацаванне духоўна-маральных каштоўнасцяў. З дапамогай інтэрактыўных прэзентацый, відэаролікаў з удзелам дзеячаў культуры і квізаў, накіраваных, «Вандроўка па Беларусі», падлеткі абмяркоўваюць пытанні грамадзянскасці. Адзін з ключавых акцэнтаў – сувязь паміж асабістым укладам і росквітам краіны [1, с. 95].

Міжнародны праект «Кінаўрокі ў школах свету» рэалізуецца арганізацыяй «Інтелрост» (г. Санкт-Пецярбург, Расія) і накіраваны на стварэнне інавацыйнай сістэмы маральнага выхавання, якая ахоплівае ўсе ступені агульнай адукацыі. У змесце праекта спасылкі на 40 кінаўрок-кароткаметражных мастацкіх фільмаў і метадычныя дапаможнікі да іх, прызначаныя для правядзення заняткаў па духоўна-маральнаму выхаванню ў школах. Фільмы праекта створаны дзякуючы ўдзелу больш за два мільёнаў школьнікаў 52 суб'ектаў Расійскай Федэрацыі ў дабрачыннай акцыі «Кінаэкалогія». Адукацыйныя ўстановы Рэспублікі Беларусь маюць магчымасць далучыцца да праекта, выступіць сапрадзюсарамі сваіх кінаўрокаў з адметнай назвай «Школы Беларусі – школам свету».

Віртуальныя праекты ў краязнаўстве, сярод якіх лічбавы архіў «Памяць пакаленняў», «Лічбавы летапіс», дзе навучэнцы не проста сканіруюць старыя фатаграфіі або лісты з сямейных архіваў, але і залучаюцца ў даследчую дзейнасць: праводзяць інтэрв'ю са сваякамі, рэканструюць біяграфіі продкаў з дапамогай адкрытых баз дадзеных тыпу «Подзвіг народа», аналізуюць гістарычны кантэкст праз прызму сямейных гісторый. Гэта ператварае абстрактныя гістарычныя падзеі ў персаніфікаваныя наратывы, дзе Вялікая

Айчынная вайна раскрываецца праз лёс прадзеда-франтавіка, а індустрыялізацыя 1930-х – праз успаміны прабабулі-стаханаўкі. Інтэрактыўныя карты «Гісторыя майго раёна», «Культурная спадчына рэгіёну», «Героі нашага горада» на платформе Google Earth, ствараюць эмацыянальную сувязь з гісторыяй праз персаніфікацыю. Падлеткі пачынаюць успрымаць сваю сям'ю або раён як частку агульнай спадчыны, што ўзмацняе пачуццё датычнасці.

У заключэнне варта падкрэсліць, што фарміраванне патрыятычнай свядомасці – гэта бесперапынны шлях, які патрабуе не толькі часу і сістэмнай працы, але і чуласці да імклівых зменаў лічбавай эпохі. Сучасны патрыятызм мае патрэбу ў інавацыйных падыходах, дзе ІКТ выступаюць своеасаблівым мостам паміж пакаленнямі, пераводзячы абстрактныя ідэі ў асабісты вопыт праз фарматы, блізкія моладзі. Практыка дэманструе, што праекты накшталт лічбавых архіваў або мультымедычных фестываляў не толькі захоўваюць гістарычную памяць, але і ствараюць вобразы будучыні, дзе нацыянальны гонар нараджаецца з лічбавых артэфактаў – няхай гэта будзе алгарытм, які распазнае дыялекты, або нейрасеціва, якое анімлізуе народныя казкі. Для Беларусі, дзе шматвяковая культурная спадчына гарманічна дапаўняецца прарывамі ў ІТ-сферы, такі сімбіёз традыцый і тэхналогій становіцца асновай для выхавання грамадзян, гатовых не толькі захоўваць мінулае, але і ствараць новае.

Спісок использованной літаратуры

1. Асмолов, А. Г. Психология личности: культурно-историческое понимание человека / А. Г. Асмолов. – М. : Смысл, 2019. – 448 с.

ОСОБЕННОСТИ ПРОЯВЛЕНИЯ «ЧУВСТВА ВЗРОСЛОСТИ» В ПОДРОСТКОВОМ ВОЗРАСТЕ

**Фигуринна Надежда (УО МГПУ ім. І.П. Шамякіна, г. Мозырь)
Научный руководитель – О.Е. Борисенко, канд. филол. наук, доцент**

Подростковый возраст – это период, насыщенный эмоциональными и физическими изменениями, когда молодые люди начинают осознавать свою индивидуальность и стремятся к независимости. Одной из ключевых тем, возникающих в этот период, является «чувство взрослости». Это понятие охватывает широкий спектр переживаний и осознаний, связанных с переходом от детства к взрослой жизни. Чувство взрослости включает в себя как психологические аспекты, так и социальные ожидания, которые накладываются на подростков со стороны общества, семьи и сверстников.

На психологическом уровне чувство взрослости часто связано с развитием самосознания и идентичности. Подростки начинают осознавать